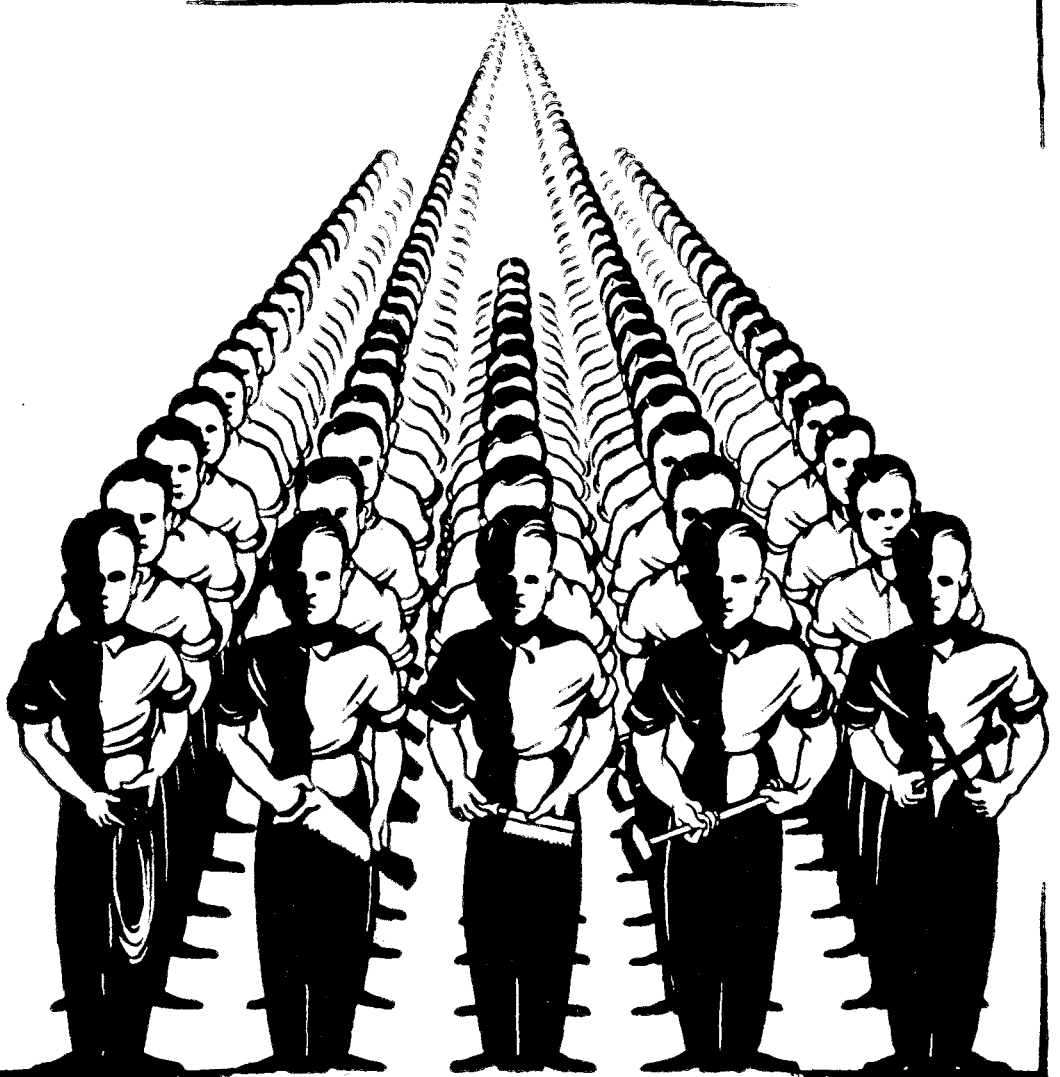

NUJVERHEIDSSCHOOL WEERT 1922

1947

Gedenkschrift

1922

—

1947

25-JARIG BESTAAN
DER
NIJVERHEIDSSCHOOL
te
WEERT

ERECOMITÉ

BIJ GELEGENHEID VAN DE HERDENKING VAN HET
25-JARIG BESTAAN DER NIJVERHEIDSSCHOOL.

M. SOUREN, Pastoor-Deken van Weert.

Mr. dr. C. N. M. KORTMANN, burgemeester van Weert.

A. RAS, burgemeester van Budel.

J. L. M. v. UDEN, burgemeester van Nederweert.

J. H. CREEMERS, burgemeester van Stramproy.

R. H. v. SCHAİK, burgemeester van Maarheeze.

F. SCHEYMANS, burgemeester van Hunsel.

WERKCOMITÉ.

H. v/d BROEK, voorzitter	}	namens het schoolbestuur.
H. STRIBOS.		
P. HAENEN,	}	namens de R.K. Vereniging voor nijverheidsonderwijs.
F. v/d VELDEN,		
F. v/d VELDEN,	}	oud-voorzitter der R.K. Middenstands- vereniging St. Laurentius.
F. COENDERS,		
L. JOOSTEN,	}	directeur der school.
G. v. MONTFOORT,		
G. v. MONTFOORT,	}	namens het personeel.

H. VAN DEN BROEK,
Voorzitter Feestcommissie.

Zo is dan het heuglijk gebeuren, het 25-jarig bestaan van de Nijverheidsschool in het Land van Weert een feit geworden.

Dientengevolge werd een Commissie benoemd, en als Voorzitter dier Commissie heb ik de eer een woord hier neer te schrijven.

Bij deze herdenking behoort zeer zeker een gedenkboek, immers zulk een gebeuren: het 25-jarig bestaan van deze school moet in een gedenkboek neergelegd worden. De gedenkwaardigheid bestaat hoofdzakelijk hierin, dat de Nijverheidsschool haar bestaansrecht ten volle heeft bewezen. Meer bevoegden dan ik zullen in de volgende bladzijden het wezen en doel dezer school naar voren brengen. Jammer genoeg valt er over deze feestelijkheid een schaduw, want in alles wat met deze herdenking samen gaat, missen wij de figuur van onzen onvergetelijken Voorzitter den Heer Hupperetz.

Hoe zou hij met zijn persoonlijkheid, zijn bezielend woord een bijzonder cachet op dit feest hebben gedrukt. Doch het heeft niet mogen zijn. Zijn nagedachtenis zal hier aan deze Nijverheidsschool in hoge ere blijven. Moge deze feestelijke herdenking en in het bijzonder dit Gedenkboek er toe bijdragen dat de leerlingen dezer school en de toekomstige leerlingen het grote nut van het vakonderwijs inzien tot heil van het Ambacht en tot voordeel van de Industrie in het Land van Weert, dan zijn Bestuur, Directeur en Leraren met het Feestcomité ten volle beloond.

Dat het Nijverheidsonderwijs tot heil van het Land van Weert en zijn omgeving steeds crescendo moge gaan is de wens van het Feestcomité. Zo zij het.

H. VAN DEN BROEK,
Voorzitter Feestcommissie.

M. SOUREN,
Pastoor - Deken.

Ere wien ere toekomt.

Zeker komt deze toe aan de vooruitstrevende mannen, die 25 jaren geleden het initiatief hebben genomen tot de oprichting van de R.K. Nijverheidsschool.

Deze vooruitstrevende mannen die een open blik hadden voor de ontwikkeling, die begon te rijzen, hadden begrepen hoe noodzakelijk het is voor den opgroeienden jongeling wil hij zich enige plaats veroveren in de maatschappij, dat een goede grondslag moet worden gelegd, daar zij anders tot de sukkelaars blijven behoren, die met moeite enig maatschappelijk bestaan zoeken.

Ere ook aan de mannen, die de directe leiding van de school hebben uitgeoefend in de afgelopen 25 jaren en daardoor getoond hebben dat zij de hun opgelegde taak wisten te begrijpen en zo goed mogelijk met de hun ten dienste staande middelen wisten tot werkelijkheid te maken.

Moge de R.K. Nijverheidsschool een grootse toekomst tegemoet gaan.

M. SOUREN, Pastoor-Deken.

Weert, St. Joseph i 947.

Mr. dr. C. N. M. KORTMANN,
Burgemeester.

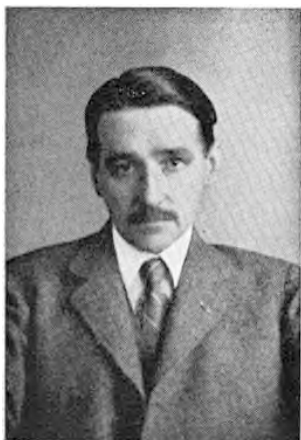
Wat een actieve Nijverheidsschool voor Stad en Land van Weert kán betekenen in de tijd van moeizame opbouw, zoals wij die thans doorzwoegen, is zonder meer overduidelijk. De hoognodige bouw van woningen, scholen en fabrieken schreeuwt om werkers met kennis van hun vak, en liefde voor hun ambacht. Ook de snelle uitbreiding van onze industrieën vraagt geschoolde krachten, omdat alleen in verfijnde productie de concurrentie-mogelijkheid open blijft. Hiermede zijn taak en noodzaak onzer Nijverheidsschool gegeven.

Op deze vijf en twintigste verjaardag past daarom allereerst een woord van gemeente dank voor alle toegewijde arbeid van bestuur en leerkrachten, voor de scholing van vele honderden jonge mannen voor onze industrie en ons ambacht. Maar misschien past op deze dag nog beter een woord van opwekking om met grotere en allergrootste inspanning het werk voort te zetten en uit te breiden, en wel in nauw contact met de plaatselijke ondernemers.

Behoeftte en mogelijkheden zijn groot. Meer dan enige andere instelling zal de Nijverheidsschool juist met de beperkte middelen van deze tijd het uiterste moeten weten te bereiken. Zij is dat verplicht, enerzijds aan haar roeping op te leiden tot geraffineerde uitbuiting van het materiaal en anderzijds aan de nijpende noden van het land van Weert.

Daarom: met gezamenlijke inspanning en wederkerig overleg: op volle toeren vooruit!

C. KORTMANN.
Burgemeester.

Mr. W. F. W. KOLKMAN,
oud-Burgemeester.

Onder de vele gewichtige gebeurtenissen, die de bevolking van Weert en omgeving telkens een stap verder hebben gebracht in technische en sociale ontwikkeling, behoort ook zeer zeker de stichting van de Nijverheidsschool nu 25 jaren geleden.

En dat de Nijverheidsschool aan haar roeping, om jongelingen tot bekwame vaklieden te vormen, beantwoordt, bewijst wel het niet te weerspreken feit, dat de school steeds tot de laatste plaats is uitverkocht.

Wat veel tot de bloei van de school heeft bijgedragen is de bekwame leiding der diverse directeuren en de moed en de toewijding, waarmede zij en de leraren zich steeds hebben toegelegd op de zware taak om de jeugdige en dikwijls wilde bengels de voor hun verder leven nodige wetenschap, technische kennis en levenswijsheid bij te brengen.

Bij de herdenking van dit 25-jarig bestaan mag een woord van lof en hulde niet ontbreken aan de nagedachtenis van wethouder Hupperetz, die als wethouder van onderwijs samen met de middenstandsvereniging St. Laurentius, de grote stuwkracht is geweest voor de stichting dezer school.

Met trots en voldoening mogen bestuur en leraren terugzien op de afgelopen 25 jaren, omdat de nijverheidsschool veel er toe heeft bijgedragen het levenspeil der arbeidende bevolking van Weert te verhogen en te verbeteren.

Moge onder Gods onmisbare zegen de volgende 25 jaren even goede resultaten opleveren.

W. KOLKMAN,
Oud-burgemeester van Weert.

Ir. W. J. L. BLOEM w.i.
Inspecteur Nijverheidsonderwijs.

Bij het schrijven van enkele regels voor Uw jubileum-uitgave gaan mijn gedachten terug naar de jaren, toen ik mijn loopbaan begon bij het Nijverheidsonderwijs als directeur van de Ambachtsschool in Weert. (1933).

Toen was het nijverheidsonderwijs aldaar nog niet zo in trek. We hadden moeite om het aantal leerlingen boven de 115 te brengen.

Hoe anders is het nu. Reeds is de dagschool overbevolkt door 260 leerlingen, terwijl er nog meer geplaatst zouden kunnen worden, indien er meer ruimte was in het gebouw. Moge het uitbreidingsplan, dat thans nog door de zeer beperkte bouwvergunning wordt tegengehouden, spoedig werkelijkheid worden.

Ik ben overtuigd dat, onder de bekwame leiding van het bestuur en de grote toewijding van directeur en leraren, deze inrichting tot een grote en bloeiende school zal uitgroeien tot heil van de jeugd in „het Land van Weert” en in het belang van het groeiende bedrijfsleven in dit centrum.

Ir. W. J. L. BLOEM w.i.
Inspecteur Nijverheidsonderwijs.

L. S.

Met veel genoegen voldoe ik aan het verzoek van het bestuur der Nijverheidsdag- en avondschool te Weert, om enkele regels te schrijven voor het gedenkboek, dat naar aanleiding van het 25-jarig bestaan van deze inrichting wordt uitgegeven en daarin uit te spreken een gelukwens met dit jubileum van deze bloeiende nijverheidsscholen, die haar bestaansrecht bewezen hebben en voor de gehele omgeving een steeds meer gewaardeerde opleiding voor a.s. vaklieden leveren, een opleiding, die vooral in de lopende jaren van herstel en wederopbouw nodiger is dan ooit.

Deze gelukwens is uiteraard bestemd voor allen, die betrokken zijn of belang hebben bij deze scholen, in de eerste plaats het bestuur, dat voor de vereniging het beheer onbaatzuchtig met beleid voert, maar vooral ook voor het personeel van de scholen, dat, onder de stimulerende, nauwgezette leiding van zijn (derden) directeur, al zijn krachten inspant om het onderwijs vrucht te doen dragen, en ten slotte zeker niet het minst voor de leerlingen en oud-leerlingen, die dit onderwijs in de afgelopen periode hebben mogen genieten.

Het is zeer betreurenswaardig, dat de niet lang geleden overleden voorzitter, de heer Hupperetz, die steeds zoveel belangstelling had en voor de scholen ijverde, juist dit jubileum niet meer heeft mogen beleven. Hij zou zeker de ziel van de herdenking zijn geweest.

Moge het de scholen nog lange jaren gegeven zijn voort te gaan met haar nuttig werk ten bate van de vakopleiding in de streek.

De Inspecteur van het N.O.,
ir. L. HESSELFELT.

In mijn functie van inspecteur van het nijverheidsonderwijs (tot 1921 met middelbaar onderwijs aangeduid) heb ik het voorrecht gehad een groot gedeelte van de voorbereiding van de totstandkoming en van de eerste ontwikkeling van uw ambachtsschool van nabij gade te slaan. Zo herinner ik mij nog zeer goed, dat ik, op verzoek van uw toenmaligen burgemeester, den heer Mr. W. F. W. KOLKMAN, aanwezig ben geweest in de vergadering van de Raad van uw gemeente van 23 December 1919. In die vergadering werd met 9 tegen 3 stemmen besloten, het voor de totstandkoming van de ambachtsschool vereiste subsidie te verlenen. In het algemeen wilde men de school wel, en begreep men, dat Weert als centrum zo'n school nodig had, doch men zag op tegen de daaraan verbonden kosten, te meer omdat er in die tijd nog geen nijverheidsonderwijswet bestond, waardoor veel, dat later wettelijk was geregeld, toen nog zeer onzeker was.

Tot de mannen, die in die dagen voor de ambachtsschool veel stuwend werk hebben verricht, behoorden de genoemde burgemeester, en, onder meer, de heren J. Ares, voorzitter van de Boerenbond, A. Rooymans, voorzitter van de Werkliedenvereniging, F. H. van der Velden, voorzitter van de Middenstandsvereniging, en P. H. E. Hupperetz, wethouder van Weert, die later gedurende vele jaren voorzitter van het bestuur van de ambachtsschool is geweest.

Dank zij de arbeid van deze mannen — en vele anderen — kon op Donderdag 11 Mei 1922 de ambachtsschool officiëel worden geopend. Hierover, en over de verdere ontwikkeling van de school, is in dit gedenkboek uiteraard een en ander medegedeeld. Thans, bijna 25 jaar na de opening, kan volop worden verklaard, dat de genoemde mannen — en met hen de vele anderen uit die en later tijd — een zeer nodig en mooi werk hebben verricht.

Ik wens uw bestuur, uw personeel, uw oud-leerlingen en uw leerlingen van harte geluk, en hoop dat ook in de toekomst Gods onmisbare zegen op de arbeid van uw school moge blijven rusten.

W. H. COOL,
inspecteur van het N.O.

's-Gravenhage, Maart 1947.

Een pionier
ging heen.

E. P. HUPPERETZ †
Oud-Voorzitter

Bij de afsluiting van de eerste kwarteeuw van het bestaan van onze Weerter Nijverheidsschool, is het voor mij als voorzitter enerzijds een aangename, anderzijds een zware taak, een kort woord voor deze feestgids te schrijven. Op de eerste plaats denk ik dan terug aan het prachtige werk van de initiatiefnemers, die met vooruitziende blik de handen aan de ploeg sloegen, om een degelijk instituut, als de huidige Weerter Nijverheidsschool, die aan een onschatbare behoefte voldoet, in het leven te roepen. Het ligt niet in het bestek van dit schrijven het wel en wee der school de revue te laten passeren, doch wel acht ik het mij een plicht als voorzitter hulde en dank te brengen aan den pionier, aan wiens grote stuwkracht het voortbestaan van onze thans jubilerende school te danken is. Dit jubileum wekt bij mij pijnlijke herinneringen op: mijn weemoedige gedachten gaan dan terug naar mijn voorganger den heer E. Hupperetz, die op 13 October van het vorig jaar, is overleden. Aan hem wil ik een kort woord van nagedachtenis wijden. Tijdens mijn 23-jarig lidmaatschap van het bestuur, heb ik de ontwikkeling der school van nabij mogen volgen en daarnaast leren waarderen het prachtige

werk door den ontslapene verricht. Met de grootst mogelijke toewijding heeft de heer Hupperetz zijn taak verricht. Hij was een hoogstaand en fijn gevoelig katholiek, die tot het in standhouden der school steeds zijn beste krachten gaf. In de donkere jaren, omstreeks 1924, wist hij alle gerezen moeilijkheden uit de weg te ruimen, waardoor het aan zijn optreden te danken is, dat de school kon blijven voortbestaan. Hij was een voorzitter van grote gaven. Als wethouder van onderwijs en eminent spreker wist hij de leiding in correcte banen te houden. Hij stond bij zijn mede-bestuursleden, de inspectie, personeel en zijn jongens in hoog aanzien. Zeer veel dank zijn wij verschuldigd aan den ontslapene, onzen onvergetelijken voorzitter, de grote stuwkracht van onze thans jubilerende Nijverheidsschool. Zijn vurige wens, zijn zilveren jubilé met de school mee te vieren, heeft niet in vervulling moge gaan. Dat God hem reeds zijn loon moge hebben geschonken is de wens van den voorzitter van het Bestuur der school.

H. TEUNISSEN.

Weert kreeg zijn
Nijverheidsschool
voor 25 jaren terug.

F. H. VAN DER VELDEN,
oud-Voorzitter.

Bij de feestelijke viering van het vijftienvigjarig bestaan onzer nijverheidsdag- en avondschool, meen ik goed te doen hieronder te laten volgen de beknopte geschiedenis van de tot standkoming dezer zo nuttige maar ook zo hoog nodige onderwijsinstelling voor Weert en omliggende gemeenten in Limburg en Noord-Brabant. Vanaf de oprichting der katholieke Middenstandsvereniging St. Laurentius op 17 Mei 1915, heeft het bestuur steeds gepropageerd ontwikkeling in het algemeen en van de vakafdelingen in het bijzonder.

Een der eerste werken was de oprichting van boekhoudcursussen, welke zeer goed slaagden en volgens getuigenissen van cursisten, onder wie meerdere patroons, zeer vele goede vruchten afwierpen. Aan ondergetekende was ter sprake gekomen, dat in de Noord-Brabantse Langstraat Patroonsleergangen werden gegeven. Naar aanleiding daarvan werd contact gezocht met den weleerw. Heer G. J. van den Hout, kapelaan te Raamsdonkveer en adviseur van de bouwvakpatroonsbond, waarbij het verzoek gedaan werd in Weert een lezing te willen houden voor timmerlieden, smeden, schilders, en electriciens over de patroonsleergangen zoals deze in het dekenaat Geertruidenberg werden gehouden.

Deze lezing leidde tot succes en nog diezelfde avond werd contact gezocht met dhr. Steggerda, directeur der ambachtsschool te Eindhoven, waarmede op 27 Maart d.a.v. een onderhoud plaats had en alle medewerking werd toegezegd.

Hierop volgde een onderhoud met dhr. H. J. de Groot, inspecteur van het onderwijs, dat plaats had in de wachtkamer van het station

Weert en waarbij dhr. Steggerda en het bestuur der middenstandsvereniging tegenwoordig waren.

De te houden patroonsleergangen werden hier nader besproken en de werkzaamheden geregeld en reeds op 15 Juli mochten wij de tijding ontvangen dat in de Staten van Limburg met 26 tegen 15 stemmen besloten was de „Patroonsleerlangen” te subsidiëren. Van Rijk, provincie en gemeente kon toen op de volgende subsidiebijdragen worden gerekend: Rijk f. 375.—, provincie Limburg f. 200.—, gemeente Weert f. 300.—, gemeente Nederweert f. 100.— en de gemeente Stramproy en Budel ieder f. 25.—

Op 25 Juli werd een flink bezochte vergadering gehouden voor de bouwvakpatroons waarin dhr. Steggerda als spreker optrad en belang en nut van de patroonsleergangen uiteenzette, met het verblijdend succes, dat nagenoeg alle aanwezigen zich lieten inschrijven. In October 1916 konden de cursussen geopend worden voor smeden, timmerlieden, electriciëns en schilders, welke gegeven werden door de leeraren J. Witbroek, G. Geenen en R. J. v. d. Heijden uit Eindhoven en J. L. Weesie uit Tilburg. Bovendien werd een cursus gegeven in vakboekhouden door dhr. M. Rooskens uit Weert.

Het succes was buitengewoon en kon niet beter verwacht worden. Niet minder dan 97 patroons uit Weert en omgeving waren als cursist ingeschreven.

Toen de leergangen aangevangen waren, bleek al spoedig een te kortbij de patroons. Een goede grondslag was niet aanwezig, De leraren, hoezeer zich ook willende aanpassen aan de cursisten, moesten verklaren, dat hier het fundament ontbrak.

In de besprekingen na de lessen werd daarop door de leraren geregeld gewezen, waarbij al spoedig ter sprake kwam de noodzakelijkheid van een ambachts- of nijverheidsschool. Dit kreeg nog een goede stoot door het verschijnen van het prae-advies „Middenstand en vakonderwijs”, op het congres van de Nederlandse katholieke middenstandsbond te 's-Hertogenbosch door dhr. Steggerda in 1918. In ons bestuur besproken en overwogen, werd te dezer zake een onderhoud gevraagd met dhr. H. J. de Groot, Inspecteur van het onderwijs, hetgeen op 15 October 1918 plaats had en waarbij na rijke overwegingen de definitieve grondslag werd gelegd voor de stichting van een nijverheidsschool in de Jan van der Croonstraat.

Er werd voortgewerkt en inspecteur De Groot was zo welwillend en medewerkend om naar Weert te komen, teneinde met ons bestuur nog eens degelijk te onderzoeken of de onderneming ook levensvatbaarheid had en om verder een en ander toe te lichten. We zetten ons werk door. Aanvragen om subsidie bij Provincie en gemeenten vonden niet direct steun. De provincie wees af, de gemeente verwees de aanvraag naar de commissie.

We konden echter aan de hand van feiten, van overtuigingsstukken aan tal van vooraanstaande Statenleden en speciaal die uit het

NIJVERHEIDSSCHOOL WEERT

district Weert de noodzakelijkheid aantonen en mochten de vol-
doening erlangen, dat Provincie en Gemeente Weert subsidie ver-
leenden, waaronder de Gemeente Weert voor f. 4000.—. Hoewel
de gemeente Weert zich wellicht liet leiden door het feit, dat na-
genoeg de helft der bevolking de landbouw beoefende, mocht toch
niet uit het oog verloren worden dat:

- 1e. men te zorgen heeft voor de nodige arbeidskrachten en wel,
 - a. voor de bouwvakken.
 - b. voor de bestaande en te vestigen industrie in Weert, Budel
en Nederweert.
- 2e. onder de speciaal midden- en kleine landbouwers velen zich
geroepen zullen voelen tot een ambacht.
- 3e. met het oog op het vestigen van industriën in Weert en om-
geving er gezorgd dient te worden voor goede huisvesting
en degelijk vakonderwijs.

Vele moeilijkheden waren te overwinnen, tegenwerking bleef ons
niet gespaard, maar niets kon ons afleiden van het eenmaal ge-
stelde doel.

Elke nieuwe moeilijkheid baarde nieuwe en alles op zij zettende
energie, rustig werd doorgegaan in het volle besef, goed te doen
aan het heden en de toekomst van onze dierbare streek het land
van Weert.

Eindelijk waren we klaar om de school te bouwen en het kapitaal
hiervoor werd verkregen van de Ned. Bank, dank zij de krachtige
medewerking van den burgemeester van Weert Mr. W. F. W. Kolkman
en den Inspecteur van het Nijverheidsonderwijs H. J. de Groot.

Architect G. Geenen uit Eindhoven zorgde voor plan en bestek,
de aanbesteding had plaats en de bouw werd toegewezen aan den
laagsten inschrijver Gebr. van Kuijk uit Leende.

Met de bouw vlotte het niet naar wens. De eerste steen met inge-
metselde mooie oorkonden werd gelegd door Pieter J. J. M. van der
Velden, zoon van den Voorzitter van het bestuur der R.K. Midden-
standsvereniging St. Laurentius, op 26 Mei 1921.

Tot directeur werd benoemd dhr. A. Hootsman uit Rotterdam en
tot conciërge dhr. J. Weekers uit Weert. Deze laatste was tijdens
de oprichtingsperiode bestuurslid van de R.K. Middenstandsvereniging
St. Laurentius en derhalve mede-oprichter der school.

Tot leraren werden benoemd de heren H. Bouwmans uit Roosendaal
voor smeden en J. Puts uit Roermond voor timmeren. Het voort-
gezet lager onderwijs kwam in handen van dhr. A. H. Tullemans en
het Godsdienstonderwijs werd gegeven door Kapelaan J. Poels.

Op 15 April 1922 konden de lessen beginnen met 39 leerlingen
terwijl de officiële opening plaats had op Donderdag 11 Mei d.a.v.
Bij de plechtige hoogmis in de St. Martinuskerk waren de leraren
met de leerlingen, het bestuur van de middenstandsvereniging en
de commissie van toezicht aanwezig, waarna in een stoet met het
vaandel voorop naar het schoolgebouw werd getrokken en de
plechtige inzegening plaats had door den Hoogerw. heer Deken

OFFICIËLE OPENING VAN DE SCHOOL 11 MEI 1922.

Haenen van Weert, die daarna een treffende toespraak hield, waarop een dankwoord van den voorzitter volgde.

In de namiddag om 3 uren had de officiële opening plaats, waarbij aanwezig waren dhr. H. J. de Groot, inspecteur-generaal van het nijverheidsonderwijs als vertegenwoordiger van zijne excellentie den Minister van onderwijs. K. en W., dhr. W. H. Cool, inspecteur van het nijverheidsonderwijs, leden van provinciale staten, het dagelijks bestuur van de gemeenten Weert en Nederweert, Deken Haenen van Weert, Pater Provinciaal der Minderbroeders, tal van heren Geestelijken, besturen en directeuren van ambachtsscholen van Roermond, Eindhoven, Helmond en Stokershorst, het bestuur van de R.K. werkliedenvereniging St. Martinus en tal van andere belangstellenden.

Telegrafische gelukwensen kwamen in van het bestuur v/d ambachtsschool van Sittard en van de leraren der ambachtsschool te Eindhoven en van het bestuur v/d Limburgse middenstandsbond, terwijl schriftelijke gelukwensen binnenkwamen van de ambachtsschool te Heerlen, van de beroepsschool te Bree (België) en van nog tal van anderen.

Na een welkomswoord van den voorzitter der R. K. Middenstandsvereniging, waarbij de geschiedenis van het tot stand komen der school werd geschetst, had de officiële opening plaats door den Inspecteur-Generaal, die vervolgens het woord voerde. Hierna werd nog gesproken door Mr. W. Kolkman, burgemeester van Weert, W. H. Cool, inspecteur van het nijverheidsonderwijs, B. Steggerda, directeur ambachtsschool Breda, Jac. Oor, bestuurslid ambachtsschool Roermond, van Aarst, directeur IJzergieterij Weert, M. v. Hout, burgemeester van Helmond en voorzitter van het bestuur der ambachtsschool aldaar, J. M. A. Tempelman, raadslid der gemeente Weert en voorzitter van de R.K. werkliedenvereniging en A. Hootsmans, directeur der school.

Telegrammen werden verzonden aan H.M. de Koningin en Z.D.H. den Bisschop van Roermond, waarop eveneens telegrafische antwoorden binnenkwamen.

Het dankwoord aan allen werd daarna gesproken door dhr. E. Hupperetz, ondervoorzitter van het bestuur der R.K. Middenstandsvereniging en wethouder van Weert.

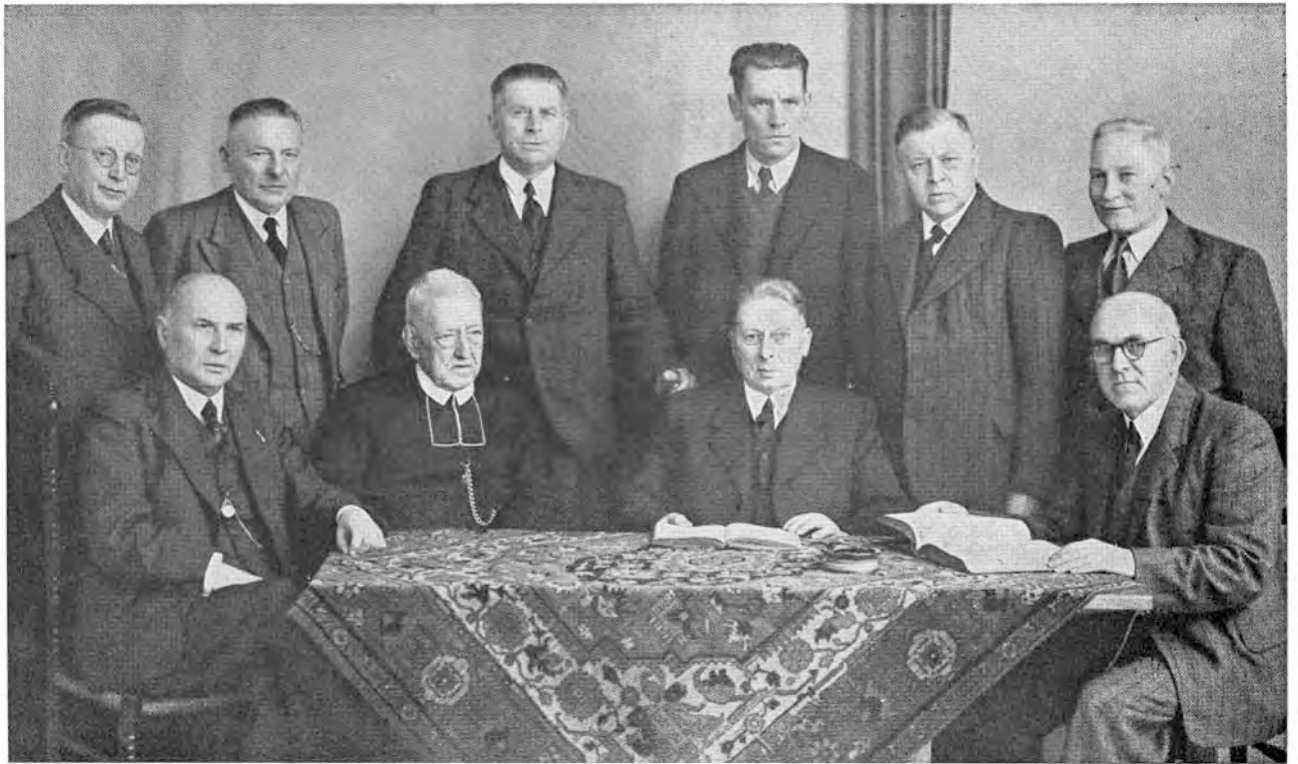
De officiële plechtigheid was hiermede ten einde.

Thans vieren we het zilveren feest van het bestaan der school en het stemt tot groote vreugde en voldoening, dat de school met de jaren is uitgegroeid tot een instelling, waarbij het aanbod de vraag verre overtreft, dank zij in deze de goede naam welke de Nijverheidsschool van Weert zich mocht verwerven.

Moge de nijverheids-dag- en avondschool tot in lengte van dagen immer met flinke sprongen crescendo gaan.

F. H. van der VELDEN,

oprichter, oud-Voorzitter der R.K. Middenstandsvereniging St. Laurentius.

HET BESTUUR IN 1947.

J. Teunissen, gedel. F. Stienen
F. Welters, ondervoorz.

P. Stultiens
Deken Souren, geestel. adv.

A. Coppen, gedel. H. v.d. Broek, penningm.
H. Teunissen, voorzitter

H. Stribos
H. Mertens, secretaris

R.K. VERENIGING TER BEVORDERING V. H. NIJVERHEIDS- ONDERWIJS AAN MANNELIJKE PERSONEN TE WEERT.

De Nijverheidsschool, opgericht door de R.K. Middenstandsvereniging St. Laurentius te Weert, bleef tot 1934 onder beheer dezer vereniging. Reeds kort na de oprichting en de opening der school bleek de wenselijkheid de school te plaatsen onder beheer van een vereniging, welke zich uitsluitend tot doel stelt de behartiging van de belangen van het nijverheidsonderwijs. Reeds in de notulen van 1929 worden de eerste besprekingen hieromtrent vermeld. Blijkbaar waren er diverse moeilijkheden te overwinnen, want het zou nog 5 jaren duren eer de overdracht van de school op 1-1-34 aan de nieuwe vereniging zou tot stand komen.

Tot de nieuwe vereniging traden 22 leden toe, waarbij het zittende bestuur gehandhaafd werd. 16 begunstigers werden ingeschreven.

het bestuur is thans als volgt samengesteld :

Teunissen H.,	Voorzitter, bestuurslid vanaf 1924.
Mertens H.,	Secretaris, bestuurslid vanaf 1937.
Broek v/d H. J.,	Penningmeester, bestuurslid vanaf 1922.
Souren M.,	Geestelijk adviseur en bestuurslid vanaf 1931.
Stribos H.,	bestuurslid vanaf 1931.
Welters F. X.,	bestuurslid vanaf 1937.
Stienen F.,	bestuurslid vanaf 1937.
Stultiens P.,	bestuurslid vanaf 1938.
Coppen A.,	
Teunissen J.,	gedelegeerden v. d. gemeenteraad.

Lijst van NIET MEER IN FUNTIE ZIJNDE BESTUURSLEDEN :

Velden v/d F. H.,	Voorzitter tot 1924.
Hupperetz E. P.,	Voorzitter, bestuurslid vanaf 1922, overl. in 1946.
Breukers W.,	bestuurslid tot 1937.
Tullemans J. A.,	bestuurslid tot 1937.
Weekers J.A.W.,	bestuurslid tot 1922.
Ramakers P. R.	bestuurslid tot 1922.
Stals P. J.,	bestuurslid tot 1922.
Swinkels J. C.,	bestuurslid tot 1922.
Verkuijlen N.,	bestuurslid tot 1924. ?

HET ONDERWIJZEND PERSONEEL DER DAGSCHOOL IN 1947.

P. Hoefnagels
L. Joosten

G. v. Montfoort
Pater Nerusius O.F.M.

W. Frencken
F. Coenders, dir.

J. v.d. Dungen

W. Hermans

W. Schalken
A. Tullemens

J. Bovendeaard

P. Gabriël

H. Geurts

ONDERWIJZENDE PERSONEEL

VAN DAG- EN AVONDSCHOOL IN 1947.

Coenders W. F., directeur, leraar vaktekenen theorie, in functie vanaf 1924.

Tullemans A. H., leraar in Nederl. taal, in functie vanaf 1922.

Gabriël P. M., leraar in wiskunde en nat. en werktuigkunde, in functie vanaf 1938 (wnd. directeur).

Geurts H., leraar in machine-bankwerken, in functie vanaf 1939.

Joosten L. P., leraar in vaktekenen en theorievakken, in functie vanaf 1939.

Bovendeaard J. leraar in timmeren en theorievakken, in functie vanaf 1939.

Montfoort v. G. leraar mach. bankwerken en autotechniek, in functie vanaf 1939.

Dungen v/d J. M. leraar in vuur-, bank-, plaatwerk en lassen, in functie vanaf 1939.

Hoefnagels P. J., leraar in electrotechniek, bijbeh. tekenen en theorievakken, in functie vanaf 1943.

Schalken W. H., leraar in hand- en projectietekeningen, in functie vanaf 1945.

Kuijpers J. leraar in theorievakken voor metaalbewerkers, in functie vanaf 1945.

Hermans W. N., leraar in meubelmaken en bijbeh. teken- en theorievakken, in functie vanaf 1946.

Frencken W. A., leraar in Nederlandse taal in functie vanaf 1946.

Den Uijl R. J., leraar in lijn- en vaktekenen, in functie vanaf 1946.

Helmers J. H., leraar in vaktekenen en projectie, in functie vanaf 1946.

P. fr, Nerus Stolwijk o.f.m. Leraar in R.K. Godsdienstleer.

NIET-ONDERWIJZENDE PERSONEEL

Weekers J. A. W., conciërge en administrateur, in functie vanaf 1922.

Hendrix P. J., hulpconciërge, in functie vanaf 1946.

DE ZILVEREN JUBILARISSEN.

H. VAN DE BROEK
Penningmeester

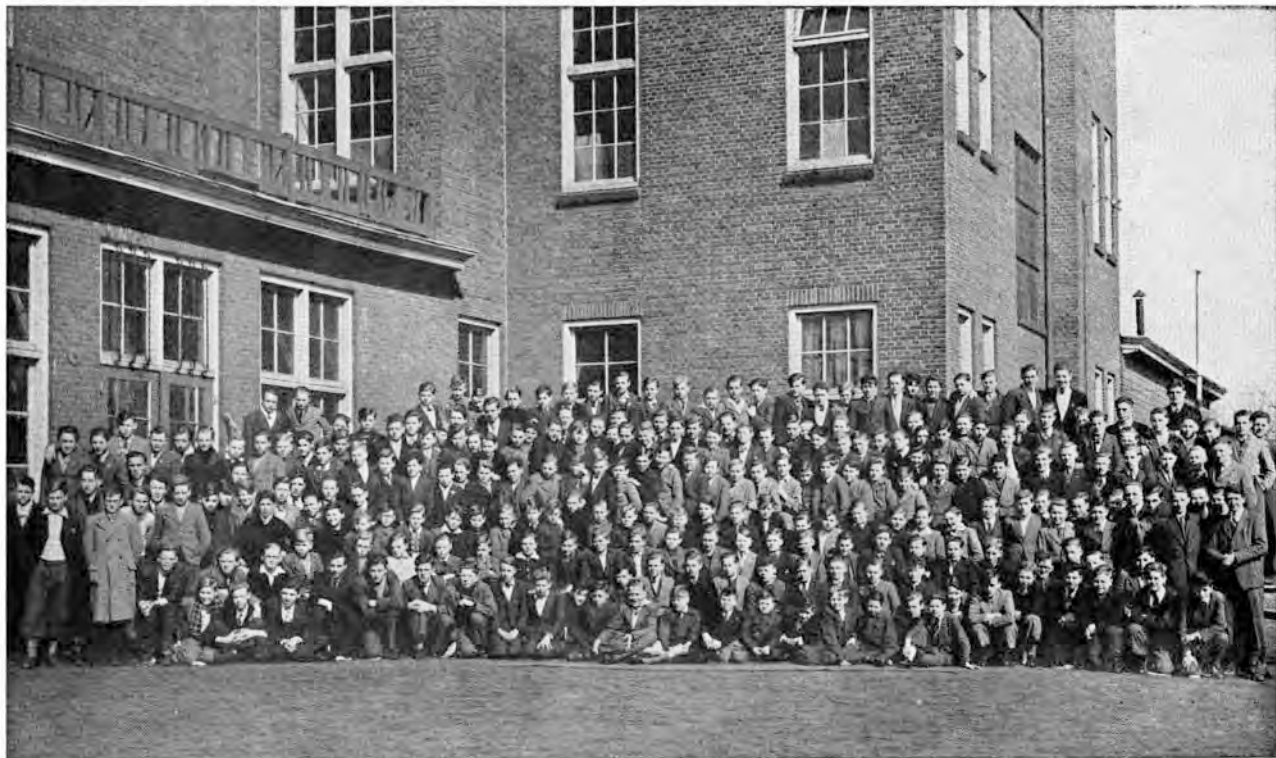
A. H. TULLEMANS
Leraar in de Nederl. Taal

J. A. W. WEEKERS
Administratief beambte

Lijst van niet meer in functie zijnde personeel
der scholen gedurende de afgelopen 25 jaren.

Hootsmans A.,	directeur	diensttijd	1922—1933
Bouwmans H.,	leraar	„	1922—1928
Puts J.	leraar	„	1922—1926
Poels J.,	leraar	„	1922—1923
Driessen W.,	leraar	„	1923—1923
Korver P. J.	leraar	„	1923—1925
Leger G.,	leraar	„	1924—1936
Linnartz L.,	leraar	„	1924—1933
Ververs L.,	leraar	„	1924—1931
Lansu I. P.,	leraar	„	1926—1935
Bakermans J.,	leraar	„	1928—1931
Ten Tij J. H.,	leraar	„	1931—1935
Sweron P. J.,	leraar	„	1934—1935
Bloem W. J.,	directeur	„	1933—1939
Bartelen M.,	leraar	„	1935—1937
Oomen S. A.,	leraar	„	1935—1939
Trinus G. H.,	leraar	„	1933
v. Leeuwen S. P.,	leraar	„	1936—1940
v. Esch J.,	leraar	„	1937—1939
Braspenning P. A.,	leraar	„	1939
Beeker W. L.,	leraar	„	1939
Vaes J. M.,	leraar	„	1939
Thijssen J.,	hulpconcierge	„	1939—1940
Beelen J.,	hulpconcierge	„	1939
Capieau L.,	leraar	„	1940
Nouwen J.,	leraar	„	1941—1945
Berckx J. A.,	leraar	„	1939
Kokke H.,	leraar	„	1944
Stultiens P.,	leraar	„	1943
Nies J. C.,	leraar	„	1943—1944
Nies J.,	leraar	„	1943
Bekkering E.,	adm. beambte	„	1943—1944
Weekers E.,	hulpconcierge	„	1944

LEERLINGEN VAN DE DAGSCHOOL IN 1947

DE WEERTER NIJVERHEIDSSCHOOL

van 1922 tot 1947.

Na de geschiedenis van de totstandkoming der school, zoals deze door dhr. v/d Velden, oprichter der school en eerste voorzitter van het schoolbestuur is beschreven, mag zeer zeker het verloop van de eerste 25 jaren niet ontbreken.

Door allerlei oorzaken en omstandigheden staan over de eerste 10 jaren van het bestaan der school weinig gegevens ten dienste en moet met een korte opsomming worden volstaan.

Nadat de school in 1922 begonnen was met de opleiding voor houtbewerker en metaalbewerker met in totaal 39 leerlingen, kon in 1923 van beide afdelingen een tweede klas en in 1924 een derde klas worden geformeerd.

Bestond het personeel aanvankelijk uit directeur, twee vakleraren en twee leraren voor het voortgezet lager onderwijs, benevens een conciërge, door het formeren van een tweede en een derde leerjaar moesten respectievelijk in 1923 en 1924 een leraar in het machine-bankwerken, het hand- en lijntekenen en het vaktekenen voor houtbewerkeren worden aangesteld. De eerste moeilijke periode van het op gang brengen van school en onderwijs kon toen als afgelopen worden beschouwd.

Op 1 April 1925 verlieten de eerste gediplomeerde leerlingen de school.

Het spreekt vanzelf, dat in 1923 en in 1924 het leerlingenaantal sprongsgewijze omhoog ging in verband met het vormen van het tweede en derde leerjaar. Zo zien wij het aantal leerlingen in 1923 op 66 en in 1924 op 94 vermeld.

In 1925 liep het leerlingenaantal iets terug, ging daarna de volgende jaren weer omhoog, om vervolgens in 1929 weer omlaag te gaan, als gevolg van het feit dat de begin- en einddatum van het schooljaar der lagere scholen in Weert verschoven werd naar September.

In de notulen van 1930 lezen we het voorstel van een der bestuursleden, om ook de begindatum van het schooljaar aan onze school op September te stellen, maar hiertegen werden diverse bezwaren aangevoerd, zodat 1 April als begindatum gehandhaafd bleef.

Na 1929 zien we het aantal leerlingen tot 1940 op gemiddeld 115 blijven, met een toename van het aantal metaalbewerkeren en een vermindering van het aantal houtbewerkeren. Dit had tot gevolg, dat een parallelklas voor de metaalbewerking gevormd kon worden, hetgeen weer uitbreiding van het personeel tot gevolg had.

Het Godsdienstonderwijs valt buiten subsidieverband, maar is toch voor alle R.K. leerlingen verplichtend. De eerste twee jaren werd

dit onderricht gegeven door een der Parochiegeestelijken en daarna tot heden ten dage verzorgd door de Paters Franciscanen. Toename van het leerlingen aantal maakte uitbreiding van het aantal lestijden in de R.K. Godsdienstleer noodzakelijk.

In 1933 werd de directeur A. Hootsmans in gelijke functie benoemd te Breda en opgevolgd door Ir. W. J. Bloem. De nieuwe directeur voelde zich al spoedig in zijn nieuwe functie geheel en al thuis en wist zich de hulp van een administratief beambte te verzekeren.

Dat dit het onderwijs en de school ten goede kwam en de directeur hierdoor meer de eigenlijke leiding der school voor zijn rekening kon nemen, spreekt vanzelf.

Het omzetten van de cursus van drie in twee jaren werd door bestuur en personeel zeer betreurd, al had dit op het leerlingen aantal weinig invloed. Op 1 April 1938 verlieten de eerste leerlingen van de tweejarige cursus de school, zodat van die datum af de school slechts twee leerjaren kent.

De mogelijkheid was nu echter aanwezig om meer leerlingen aan te nemen en bovendien bleven een aantal leerlingen van de tweejarige cursus de school nog een derde jaar in dezelfde- of in een andere afdeling volgen, waarvoor toestemming door den Minister van Onderwijs werd gegeven.

Het jaar 1939 bracht vrij wat beroering mee. De directeur Ir. W. J. Bloem werd benoemd tot directeur van de nieuwe ambachts-school te Roozendaal en nam tevens twee leraren mee. Een tweetal andere leraren werden elders benoemd, zodat de helft van het personeel vervangen moest worden.

Tot directeur werd benoemd W. F. Coenders, die reeds vanaf 1924 als leraar aan de school was verbonden en sedert 1926 als wnd. directeur fungeerde. Een viertal nieuwe leraren werden benoemd, maar voor dat allen in dienst hadden kunnen treden, kwam de mobilisatie en wederom moesten plaatsvervangende leraren worden benoemd.

De Industriële bedrijven in Weert en omgeving kenden in die tijd enige opleving en dit was op het leerlingen aantal merkbaar, dat vanaf 1940 sprongsgewijze omhoog ging.

Gedurende de bange oorlogsdagen van Mei 1940 moest de school in verband met de evacuatie van Weert gesloten worden, maar kon na 5 dagen wederom heropend worden.

Het aantal afdelingen van de school werd in 1941 uitgebreid met een afdeling motorrijtuig- en rijwielherstellers en een afd. electriciens.

Hoewel gebrek aan materialen, gereedschappen en machines zich reeds deed gevoelen, werd toch op bescheiden schaal met deze afdelingen een begin gemaakt en voorlopig tot één groep samengevoegd voor zover dit mogelijk bleek.

Met ingang van 1 September 1943 werden beide afdelingen echter definitief gescheiden en kon voor de afd. electriciens een vakleraar worden benoemd.

Om een betere aansluiting aan de lagere scholen te bereiken werd eveneens in 1943 de begindatum van het schooljaar verschoven naar September.

Tijdens de bezetting werd het lesvak Duits voor de nijverheidsscholen verplichtend gesteld evenals het vak lichamelijke oefening maar gebrek aan plaatsruimte noopte ons het Duits te beperken tot het eerste leerjaar en van lichamelijke oefening helemaal af te zien.

Begin September 1944 moest de school wederom worden gesloten tengevolge van het opdringen der geallieerde legers. Door het springen van de kanaalbrug kreeg de voorgevel van de school belangrijke glasschade.

Na de bevrijding van Weert op 22 September 1944 werd spoedig getracht de leerlingen weer op school te krijgen en op 1 October konden de lessen met de helft van het aantal leerlingen wederom worden hervat. Het feit, dat de kanalen ten Oosten van Weert de frontlijn vormden, maakte de positie van Weert niet ongevaarlijk, maar afgezien van een weinig schade door enkele granaatscherven veroorzaakt, werden wij voor verdere oorlogsschade gespaard.

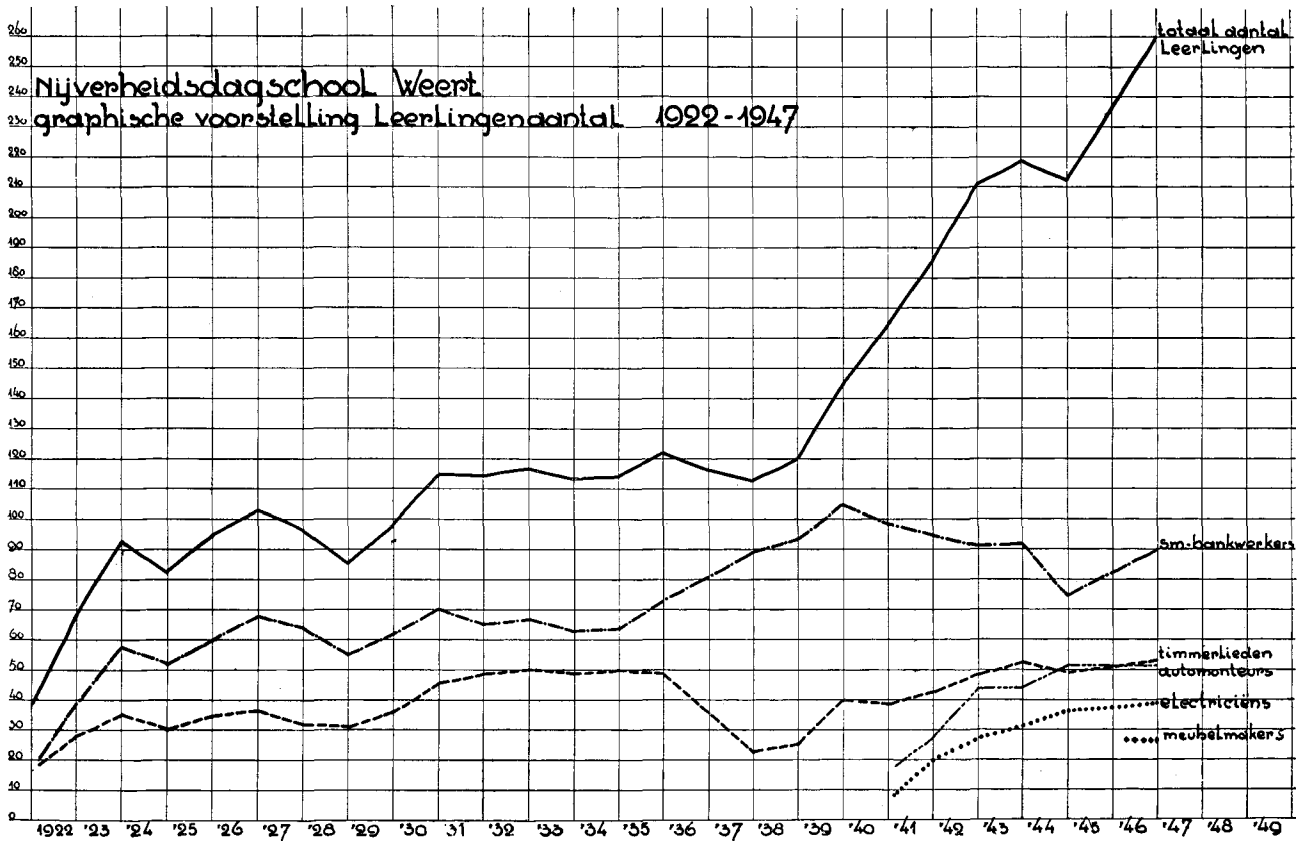
Spoedig echter zou de school ontruimd moeten worden en ter beschikking komen van de geallieerde legers en zoo kwam het onderwijs tot April 1945 stil te liggen.

Bij het hervatten der lessen begonnen de moeilijkheden pas. Niet alleen, omdat een groot gedeelte van gereedschappen en materialen was verdwenen, maar ook omdat de aankoop van nieuwe hulpmiddelen niet mogelijk bleek.

Hierbij kwam, dat de toeloop van nieuwe leerlingen steeds groter werd en een groot percentage wegens plaatsgebrek afgewezen moest worden. De plannen tot uitbreiding van het schoolgebouw, die sinds 1941 waren blijven rusten, werden wederom ter hand genomen en de voorlopige goedkeuring van den Minister van Onderwijs hierop verkregen.

Tot de uitvoering kon het echter nog steeds niet komen, omdat vanzelfsprekend de getroffen gebieden de voorrang hebben.

Sinds 1942 moesten telken jare een aantal houtbewerkers wegens gebrek aan plaatsen worden afgewezen en plannen tot vorming van een parallelklas timmeren of uitbreiding van het leerplan met een afd. meubelmakers werden gemaakt. Deze plannen kwamen tot uitvoering, toen 1 September 1946 een afd. meubelmakers aan het leerplan der school werd toegevoegd en een eerste klas met 24 leerlingen in het overblijflokaal kon worden ondergebracht.

Hoewel de huisvesting veel te wensen overlaat, kon toch niet langer worden gewacht, temeer, waar aan de aanvraag om gediplomeerde houtbewerkers niet meer kon worden voldaan.

Voor het vormen van een afd. schilders werd eveneens toestemming verkregen, maar huisvesting van schildersklassen is vooralsnog niet mogelijk.

De groei der school in de laatste 7 jaren komt het best tot uiting door het aantal leerlingen, dat van 120 in 1939 tot 262 in 1946 steeg, derhalve een toename van 118 %.

De avondnijverheidsschool met 5 jarige cursus kan in hoofdzaak als een verlengstuk van de dagschool worden beschouwd. Het getal leerlingen in de eerste drie klassen is steeds gering, hoewel momenteel deze klassen een groter aantal leerlingen kennen als gevolg van opleving in het bedrijfsleven.

De theoriecursus in autotechniek is sedert 10 jaren wegens gebrek aan belangstelling opgeheven, hoewel het laatste jaar hiervoor weer meer animo bestond.

De afd. schilders aan de avondschool is steeds zeer klein en belangstelling van de zijde der schildersgezellen miniem. Dit is te betreuren, omdat de opleiding van schilders in deze streek nog heel veel te wensen overlaat. Mocht te zijner tijd tot het vormen van een afd. schilders aan de dagschool worden overgegaan, dan zal zeer zeker ook aan de avondschool een behoorlijke klas schilders verwacht kunnen worden.

In 1941 werd het leerplan der avondschool uitgebreid met praktijkonderricht in hout- en metaalbewerken. Hiervoor was de belangstelling zeer groot, maar in 1944 moest wegens gebrek aan gereedschappen, machines en materialen dit praktijkonderricht voorlopig worden gestaakt.

Een speciale afdeling werd aan de avondschool verbonden voor de leerlingen, die na het verlaten der dagschool volgens het leerlingstelsel hun verdere opleiding in het bedrijfsleven ontvangen.

Gegevens betreffende het aantal leerlingen gedurende de eerste 12 jaren ontbreken. In 1934 bezochten 74 leerlingen de avondschool, terwijl het gemiddelde aantal tot het uitbreken van de oorlog op 85 kan worden gesteld. In 1941 en 1942 was de toeloop groter om vervolgens — tengevolge van de oorlogsomstandigheden — weer minder te worden. Vanzelfsprekend heeft de toename van het aantal leerlingen op de dagschool ook invloed op dat der avondschool, omdat een groot aantal leerlingen na het verlaten van de dagschool de 4e en 5e klas van de avondschool doorlopen. Momenteel is het aantal leerlingen dan ook gestegen tot 135 en zeer zeker kan in de volgende jaren op een nog groter aantal worden gerekend.

Hoewel ons geen zuivere gegevens ten dienste staan mag toch worden aangenomen, dat in onze dagen een groot gedeelte van de jongere vaklieden hun eerste opleiding op de nijverheidsschool hebben genoten. Moge in de nabije toekomst de voorgenomen uitbreiding van het schoolgebouw verwezenlijkt kunnen worden, niet alleen om een groter aantal leerlingen te kunnen toelaten, maar tevens om door een betere huisvesting en outilage het onderwijs op peil te kunnen brengen en houden.

Met dankbaarheid mag ook de medewerking van de inspectie van het nijverheidsonderwijs worden gememoreerd. De eerste 10 jaren stond de school onder inspectie van dhr. W. H. Cool, die vooral in de moeilijke voorbereidingstijd bestuur en directeur met raad en daad terzijde stond en in de Gemeenteraad van Weert een pleidooi hield voor de oprichting en instandhouding van een nijverheidsschool.

Daarna kwam de school onder inspectie van Ir. Th. H. Hesselfelt, op wien, evenmin als op zijn voorganger nooit tevergeefs een beroep werd gedaan. Aan beide inspecteurs is onze school dan ook veel verschuldigd.

Op 1 September 1946 kwam een nieuwe indeling van de inspectiegebieden tot stand en het was zeer zeker voor bestuur en personeel een prettige verrassing, toen de oud-directeur Ir. W. Bloem tot inspecteur van het nijverheidsonderwijs werd benoemd en de zuidelijke provincies kreeg toegewezen. Waar deze inspecteur in 1933 als directeur onzer school zijn loopbaan bij het nijverheidsonderwijs begon, mogen wij er toch zeker wel van overtuigd zijn in hem steeds een warm voorstander te zullen hebben.

F. COENDERS, directeur.

IN MEMORIAM

De droevige oorlogsjaren welke achter ons liggen eisten ook onder onze oud-leerlingen slachtoffers. Van slechts enkelen is bekend welke plaats ze innamen in de verzetsbeweging of in de militaire organisatie. In dit gedenkboek mogen niet vergeten worden die oud-leerlingen, die hun leven gaven voor hun ideaal en voor het Vaderland. Een eresaluut aan deze jonge mannen, die de eer van hun land hoog hielden. Mogen zij rusten in vrede.

Frans Nies uit Weert
leerling der school van 1926 tot 1929,
gefusileerd in het concentratiekamp te
Vucht op 5 September 1944.

Leo Looijmans uit Budel-Dorplein
leerling der school van 1940 tot 1942,
lid van een sabotageploeg, door de S.S.
vermoord te Dorplein op 5 Sept. 1944.

Lambertus Vlemmings uit Weert
leerling der school van 1931 tot 1934,
was lid van een geheime militaire orga-
nisatie en werd gearresteerd op 2 Febr.
1942, overleed in het concentratiekamp
Dachau op 23 Februari 1945.

Arnold Kanters uit Weert
leerling der school van 1934 tot 1937,
als lid der B.S. gesneuveld te Nederweert
op 12 October 1944.